

OPENLUCHTTHEATER VALKENBURG

JAARVERSLAG 2020

Voorwoord

De verwachtingen voor het jaar 2020 waren na het zeer succesvolle jaar 2019 hoog gespannen. Er was weer een prachtig programma samengesteld met een aantal grote namen. De voorverkoop van tickets brak midden in de winter reeds alle records. Al 10 jaar groeide ieder jaar het aantal bezoekers, wie weet zouden we in 2020 de magische grens van 25.000 bezoekers kunnen gaan halen.

Maar toen was er corona....!

Aanvankelijk dachten we dat het niet zo'n vaart zou lopen. De pandemie brak uit in februari-maart en net als iedereen dachten we dat het probleem in mei of juni wel weer voorbij zou zijn. Maar het liep anders.

Snel werd duidelijk dat het theater half mei niet open zou kunnen gaan. Het totale programma moest worden afgelast. Er moest opnieuw met artiesten en hun impresario's onderhandeld worden. Een groot deel van het programma kon gelukkig worden doorgeschoven naar 2021. Maar reeds gekochte tickets moesten worden terugbetaald of omgezet worden in donaties of vouchers. Alle activiteiten van onze vrijwilligers werden een tijd stilgelegd.

Dat we toch nog een beperkt aantal voorstellingen in augustus en september konden organiseren lag aan versoepelingen die toen mogelijk waren. In dit jaarverslag wordt daar uitgebreid aandacht aan besteed.

Maar de gevolgen van de coronapandemie voor het openluchttheater waren immens: het aantal bezoekers bleef steken op 10% van het jaar ervoor en we moesten een flinke financiële veer laten.

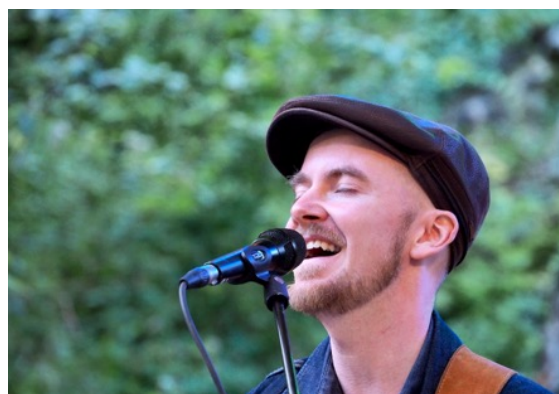
Corona is in 2020 niet verdwenen en de vooruitzichten voor 2021 zijn op zijn minst onduidelijk.

Toch zijn we niet bij de pakken blijven neerzitten en is er vol ingezet op de toekomst. Op het einde van het jaar was weer een uitdagend programma voor 2021 grotendeels rond. In 2020 zijn ook, samen met de gemeente, de plannen rondgemaakt gemaakt om het theater op de komende decennia voor te bereiden.

Hub. Stohr, april 2021

Kleinkunst met een Zachte K: Dyanne Sleijpen en Rob Mennen

Jimmy Duchateau

Lex Uiting

Voorwoord II

Het is niet gebruikelijk tweemaal een voorwoord op te nemen in een jaarverslag. Voor deze keer maken we een uitzondering. Vanaf 1 januari 2021 heeft Hub Stohr de voorzittershamer overgedragen aan Louk Bongarts. Meer dan tien jaar heeft Hub met veel passie en enthousiasme de rol van voorzitter vervuld. Een periode waarin het Openluchttheater een doorontwikkeling heeft doorgemaakt, die ongekend is. Het theater was op sterven na dood. De gemeente had de bestemming van het theater al gewijzigd in natuur. Veel mensen geloofden al niet meer in het theater. De tijd had het achterhaald. En toen stonden enkele personen op die er wel in geloofden. Eén van die personen was Hub. Vanaf 1-1-2009 werd hij voorzitter. Hij kreeg deze rol toebedeeld omdat hij met pensioen was en de meeste tijd had, aldus Hub. Al snel na zijn voorzitterschap wist hij Jos Frusch binnen te halen als artistiek directeur. Dankzij het geloof in het theater van enkele personen waaronder Hub, de artistieke talenten van Jos, maar vooral ook door de toenemende inzet en betrokkenheid van vele vrijwilligers, werd het theater een succesformule, waar iedereen trots op is. Het bestuur van de gemeente Valkenburg geloofde er weer in evenals de inwoners, de regiobewoners, de ondernemers en de vele bezoekers.

Het theater is doorontwikkeld tot één van de pareltjes van Valkenburg.

Als je op zo'n moment de vraag krijgt om de rol van voorzitter over te nemen, kun je alleen maar vereerd zijn. En dat ben ik ook. Vanuit mijn rol als gemeentesecretaris droeg ik het theater al een warm hart toe.

De ambiance, de natuurlijke omgeving en ligging, de gastvrijheid, de voorstelling zelf, deze mix maakt een bezoek aan het theater een totaalbeleving. Het gevoel er een avondje uit te zijn, de voorstelling onder een prachtig verlicht bladerdak, de sfeer, de vogels die af en toe te horen zijn, de vele enthousiaste en vriendelijke vrijwilligers, kortom zo uniek, dat het genieten een vanzelfsprekendheid is.

Ik verheug mij op een goede samenwerking met jullie allen. Er zijn plannen en ambities genoeg om de schouders onder te zetten. Ik ga ervoor. Veel kan, veel is mogelijk, maar alleen onder de voorwaarde dat we het samen doen.

Louk Bongarts, april 2021.

Inleiding

De Stichting Openluchttheater Valkenburg heeft twee doelstellingen:

- het organiseren van laagdrempelige theatervoorstellingen in het openluchttheater in een breed scala van genres, voor inwoners van Valkenburg aan de Geul, mensen uit de regio, gasten en bezoekers van elders en dat voor elke leeftijdsgroep en op een verantwoord kwalitatief niveau.
- het behouden van het openluchttheater als cultuurhistorisch monument, uniek wat betreft ambiance en authentiek wat betreft vorm en uitstraling.

Het openluchttheater werd in 1916 geopend en kent een lange en legendarische geschiedenis binnen Valkenburg en binnen de ontwikkeling van het toerisme in Valkenburg. Hoewel we steeds praten over het openluchttheater, bestaat het complex uit twee theaters: het 'echte' openluchttheater, dit is het buitentheater met zijn grote podium en tribune met een capaciteit van meer dan 900 zitplaatsen en het halfopen grottheater dat met een glaswand afgesloten kan worden. Met gesloten glaswand is de capaciteit van het grottheater 100 personen. Het kan verwarmd worden zodat het ook buiten het zomerseizoen gebruikt kan worden.

Met geopende glaswand in het zomerseizoen kunnen tot 160 mensen een voorstelling bijwonen.

Het hoofdpodium ligt in de "open lucht", een prachtig amfitheater midden in de natuur. Door de overkapping van het podium is het theater voor artiesten minder weersgevoelig geworden. Het grottheater is overdekt, dus nauwelijks weersgevoelig en intiem van aard. De grillige rotsformaties zorgen bovendien voor een unieke, bijzondere sfeer. We programmeren hier kleine, intieme voorstellingen waarbij het contact tussen de artiest en het publiek zeer intens is. We richten ons daarbij vooral op de fijnproever. We hebben intussen een vast publiek voor het grottheater en veel voorstellingen zijn uitverkocht.

In dit verslag worden met het woord theater steeds de beide theaters bedoeld.

Een vrijwilliger, goed voorbereid voor de voorstelling in corona-regiem

Het theater

Het openluchttheater is door zijn ligging en vorm uniek in Nederland, waarschijnlijk zelfs binnen Europa. De ligging in het bos, de mergelwanden, de grot en de tribune in de vorm van een amfiteater zorgen voor een ambiance die zijn weerga niet kent. Samen met de voortreffelijke akoestiek maakt het dit theater zeer bijzonder voor zowel bezoekers als artiesten. Daarnaast is het reeds een eeuw lang een monument dat getuigt van de bijzondere geschiedenis van het toerisme in Valkenburg.

Het theater is in 1916 gebouwd en in het begin van de jaren '80 van de vorige eeuw verbouwd. Afgelopen decennium is het openluchttheater erin geslaagd het theater op een groot aantal punten te moderniseren. Toch voldoet het theater nog niet geheel aan de eisen van de huidige tijd en de toekomst.

Door de groeiende aantallen bezoekers worden een aantal knelpunten steeds manifester. Als gevolg van een politieke beslissing in het begin van de eenentwintigste eeuw is het bestemmingsplan van het gebied, waarin het theater ligt, niet geheel adequaat.

Het ontwerp voor de entree en geluidswerende wand (december 2020)

Al in 2015 heeft het gemeentebestuur besloten om de bestemming in overeenstemming te brengen met het daadwerkelijke gebruik. Deze aanpassing had volgens plan al in 2016 haar beslag moeten krijgen. Door de bouw van een aantal appartementencomplexen tegenover het theater moeten er in het kader van wettelijke eisen geluid beperkende maatregelen getroffen worden. De procedure om het bestemmingsplan aan te passen liep vertraging op door onduidelijkheden over de aard en de kosten ervan.

Het bestuur van het openluchttheater heeft, samen met de gemeente, gezocht naar oplossingen om de procedure weer vlot te trekken. Er waren nog meer wensen en op verzoek van de gemeenteraad is een totaalplan gemaakt voor een algehele upgrade van het openluchttheater.

De huidige pauzevoorziening, de 'foyer', is een 'open-air' bar met terras, die echter niet meer voldoet aan de eisen: er is te weinig capaciteit, waardoor kwaliteit en hygiëne niet altijd kunnen worden gewaarborgd. Een tuinhuis wordt gebruikt voor opslag.

De 'foyer' vervult een belangrijke taak: door de hoge kwaliteit van onze programma's trekken we bezoekers die ook in de pauze hoge kwaliteit verwachten en daarvoor ook willen betalen. Zonder de opbrengsten van de 'foyer' is de exploitatie van het theater niet meer sluitend te krijgen.

Er is een schrijnend tekort aan opslagruimte en er zijn problemen met de goederen- en de bezoekersstromen binnen het theater. De huidige situatie biedt te weinig ruimte om deze problemen aan te pakken.

Het bestuur van het openluchttheater heeft daarom in 2018 architect Huub Segeren van H3-Architecten, die in 2016 de overkapping van het podium had ontworpen, gevraagd een plan te maken om de problemen aan te pakken en zo het theater toekomstbestendig te maken.

Helaas is architect Huub Segeren in maart 2020 overleden. Zijn werk is overgenomen door Twan van Lanen van 'van Lanen Architecten' uit Eindhoven waarmee Huub Segeren al lange tijd mee samenwerkte.

De 'ondergrondse' foyer en het nieuwe terras (december 2020)

Intussen zijn de plannen zo ver gevorderd dat er een allesomvattend schetsontwerp ligt dat op het ogenblik verder wordt uitgewerkt, zodat in het voorjaar van 2021 een Voorlopig Ontwerp gepresenteerd kan worden aan het gemeentebestuur.

Voor de geluidswerende wand is gekozen voor 'cortenstaal'. Dit staal heeft een geroest uiterlijk en is zeer duurzaam. De wand gaat door zijn uitstraling op in de natuurlijke omgeving en is door zijn relatief geringe gewicht gemakkelijk te funderen in het geaccidenteerde terrein en tussen het bestaande groen, zodat er daarom geen beeldbepalende bomen geroid hoeven te worden.

De huidige entree krijgt een opwaardering zowel in de uitstraling als gemak, toegankelijkheid en veiligheid. Het huidige schetsontwerp voldoet zowel aan deze eisen maar ook aan de gestelde strenge geluidseisen.

De foyer is zo ontworpen dat hij voor een groot deel als ondergrondse ruimte in de helling is opgenomen. De gewenste voorzieningen kunnen daarmee gerealiseerd worden, maar er ontstaat bovendien ook extra ruimte op het terras, onze buiten-foyer. In het totaalplan worden ook een aantal infrastructurele problemen aangepakt en wordt de doorstroming in het theater verbeterd.

Corona

Toen het openluchttheater in het voorjaar van 2020 met de 'Corona-pandemie' werd geconfronteerd heeft het bestuur besloten een corona-werkgroep in te stellen met de opdracht het theater helemaal corona-proof te organiseren.

De werkgroep volgde daarin steeds de fluctuatie van beperkende maatregelen en weer ontstane mogelijkheden.

Na de eerste omzettingen van voorstellingen naar later in het seizoen, leek er op enig moment geen enkele ruimte meer te zijn voor optredens omdat het maximum bezoekers op 30 werd gesteld.

Diverse voorstellingen werden weer omgeboekt en de gasten die al kaarten hadden gekocht, kregen hun geld retour. Met name de voorstellingen die voor een afgeladen theater zouden zorgen, werden verplaatst naar 2021.

Gelukkig kwam er toch ruimte om in het zomerseizoen een kleinschalige reeks van voorstellingen te programmeren; gedurende twee maanden traden Limburgse artiesten in het weekeinde in het theater op.

De vrijwilligers werden van tevoren goed geïnstrueerd en met hen is ook een testavond georganiseerd om de verschillende looplijnen, het toiletbezoek en dergelijke uit te testen. Alle vrijwilligers ontvingen een mondkapje met het logo van het openluchttheater en de tekst 'toch nog theater'.

Een uitverkocht huis tijdens coronatijden

Met inachtneming van alle maatregelen, konden we per voorstelling 200 bezoekers een veilige plek geven. Voorstellingen waren zonder pauze, wel konden de gasten voorafgaand aan de voorstelling een drankje halen.

De werkgroep evalueerde de aanpak per voorstelling en stelde bij waar nodig waardoor het theater in dit bijzondere jaar ook weer een goed geïllustreerde organisatie werd.

Programma

In verband met de pandemie kon het oorspronkelijk geplande programma, met ongeveer 55 voorstellingen van medio mei tot begin september en nog een vijftal grotconcerten in november, niet doorgaan. In mei hebben we het programma definitief gecancelld, met het idee dat het hele seizoen daarmee als verloren moest worden beschouwd.

Toen de regering begin juni diverse maatregelen ging versoepelen zijn we echter meteen aan de slag gegaan om te bekijken of er – binnen het anderhalve meterprotocol – toch nog mogelijkheden waren.

Dat heeft er uiteindelijk toe geleid dat we in augustus en september een miniserie met Limburgse artiesten hebben kunnen presenteren voor maximaal 200 bezoekers per voorstelling. Diverse artiesten gaven aan een speciaal 'coronaprogramma' te maken van ongeveer een uur dat ze twee keer per dag konden uitvoeren.

Voor de serie, waarmee we (ook) de Limburgse artiesten wilden steunen in de voor hen zeer moeilijke tijden, bleek veel belangstelling te bestaan. De meeste concerten waren (zo goed als) uitverkocht.

Het programma van de miniserie Limburgse artiesten zag er als volgt uit:

1 augustus: Renée van Wegberg, 19.00 en 21.00 uur

8 augustus: Phil Bee, 19.00 en 21.00 uur

15 augustus: Dyanne Sleijpen, Math Dirks, Rob Mennen, 20.30 uur

21 augustus: Lex Uiting, 19.30 en 21.30 uur

30 augustus: Suzan Seegers, 14.00, 16.00 en 19.00 uur

4 september: Jack Poels, 20.30 uur

5 september: Jimmy Duchateau, 19.00 en 21.00 uur

10 september: Celine Weerts, 20.30 uur

Jack Poels

Suzan Seegers

Lex Uiting

Deze voorstellingen werden bezocht door 2.136 bezoekers. Daarnaast bezochten nog 60 schoolkinderen een activiteit in het theater.

Dat was ongeveer 10% van het aantal bezoekers in 2019!

Marketing en communicatie

De promotie en ticketverkoop voor het theater wordt gedaan door het vrijwilligersteam OLT Marketing. De activiteiten richten zich op een breed publiek in Midden- en Zuid-Limburg en de grensregio's. Doelstelling daarbij is niet alleen om voorstellingen onder de aandacht te brengen van onze doelgroepen, maar ook om de naamsbekendheid van het Openluchttheater Valkenburg als merk te vergroten.

Door de Coronapandemie moesten de ruim 55 geplande voorstellingen voor het seizoen 2020 worden geannuleerd of doorgeschoven naar 2021. Ook werden alle gereedstaande marketingcampagnes geannuleerd.

Het theater is afgelopen decennium rijkelijk ondersteund door een groot aantal sponsors. Omdat een groot aantal sponsors, met name bedrijven, door de coronapandemie eveneens een moeilijke periode doormaakte is besloten in 2020 geen beroep te doen op de sponsors en geen bijdragen te vragen. Dat gold ook voor de 'vrienden van het theater'.

Bestuur

In 2020 was de samenstelling van het bestuur als volgt:

Hub. Stohr, voorzitter
Bonnie Groen-Witvliet, secretaris
Ed Curfs, penningmeester
Math Stroes,
Anja Wiersma,
Idy Theeven-Rutten,
George Jacobs.

Ook in 2020 was Jos Frusch weer onze directeur.

Per 31 december 2020 zijn er een aantal mutaties in het bestuur opgetreden: Idy Theeven-Rutten en Ed Curfs hebben hun bestuurslidmaatschap beëindigd. Hub. Stohr heeft het voorzitterschap overgedragen aan Louk Bongarts.

Renée van Wegberg

Phil Bee

Vrijwilligers

Ook voor de ongeveer 100 vrijwilligers was 2020 een bijzonder jaar.

In normale jaren begint het seizoen met een opstartavond voor alle vrijwilligers waar iedereen vol verwachting uitkijkt naar het nieuwe seizoen. U begrijpt dat deze avond niet door kon gaan.

Ook de gebruikelijke opstartactiviteiten zoals het schoonmaken van het theater en het installeren van de banken konden geen doorgang vinden. Een al geplande BHV-en EHBO-scholing werd afgeblazen.

In de loop van het voorjaar begon duidelijk te worden dat het mogelijk zelfs een jaar zonder een enkele voorstelling zou worden.

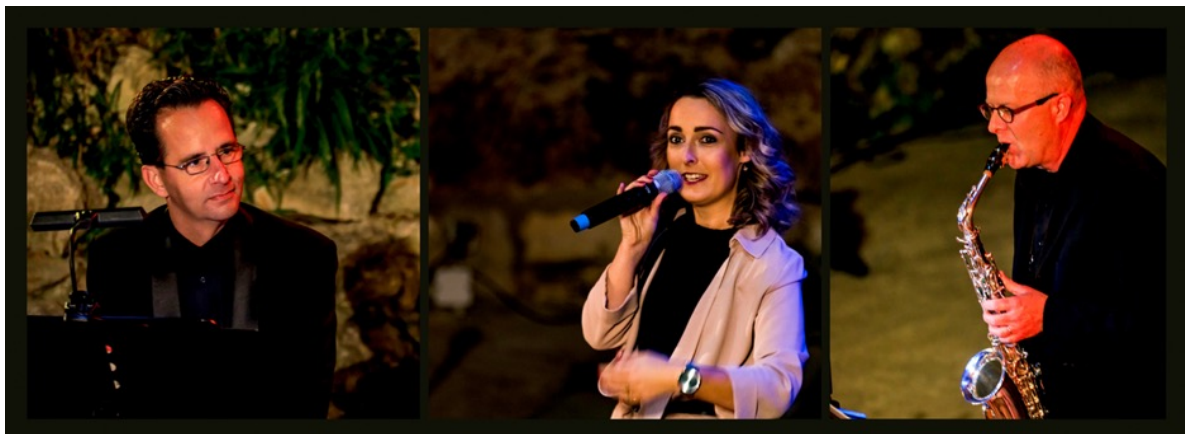
Maar gelukkig werd aan het begin van de zomer duidelijk dat er in augustus toch nog voorstellingen geprogrammeerd konden worden. In allerijl werden de uitgestelde schoonmaak- en opbouwactiviteiten uitgevoerd. Er volgde exclusief voor vrijwilligers een speciaal optreden met een hapje en een drankje. Het bleek een geslaagde test voor de volgende verantwoorde uitvoeringen met allerlei veiligheidsmaatregelen. Uiteindelijk werden zo nog 14 voorstellingen gegeven waarbij de vrijwilligers, voorzien van een speciaal ontworpen mondkapje de bezoekers op een veilige maar gastvrije wijze konden ontvangen.

Financiën

Het zal geen verbazing wekken dat corona ook financiële consequenties voor het theater heeft gehad. Waar de vaste kosten gewoon doorliepen heeft de ingrijpende reductie van het aantal voorstellingen en het aantal bezoekers ervoor gezorgd dat de entree- en horeca-inkomsten met ongeveer 90% zijn gedaald ten opzichte van 2019.

Gelukkig heeft een ruimhartige opstelling van de gemeente Valkenburg aan de Geul, die de jaarlijkse subsidie gewoon bleef verstrekken en daarenboven de huurverplichtingen grotendeels heeft geschrapt, ervoor gezorgd dat het theater het coronajaar 2020 heeft overleefd. Daaraan heeft ook de tegemoetkoming in de vaste kosten door de rijksoverheid bijgedragen. Een en ander heeft geresulteerd in een exploitatieverlies van een kleine 16 mille.

Voor gedetailleerde inzichten in het financiële reilen en zeilen verwijzen we naar de Jaarrekening 2020.

Celine Weerts